

NEW ERA PUBLIC SCHOOL RAJBAGH

SOLVED ASSIGNMENT OF UNIT-II

CLASS: 8th

SESSION: 2022

SUBJECT: PUNJABI

Pg no. 1

ਪਾਠ - 4 : ਆਰਾਜੀ ਕੌਰ ਸਿੰਘ

ਮੁੱਖ ਆਰਾਜ

ਵਿਆਖਿਆਰ - ਵਿਆਖਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਲੋਕਾਈ - ਦੁਲੀਆਂ
 ਪੋਖਿਆ - ਪੋਖਿਆ, ਭਾਲਿਆ, ਸਮਤਰਾਈ - ਕਾਗੀਗਾਰੀ
 ਮਿਹਨਤਨਾ - ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ, ਸ਼ਰਨਾਸ਼ੀ - ਸ਼ਰਨ ਵਿਚ
 ਆਣ ਵਾਲਾ, ਸ਼ਰਜ ਸੀਸ - ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ.
 ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ - ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਕੰਮ
 ਆਰਾਜ ਚਲਾਣਾ - ਮਰ ਜਾਣਾ, ਗੁਰਿਸਤ ਕੀਦਨ - ਘਰੋਲੂਕੀਦਨ
 ਮੁਕਲੀ - ਮੁਕਲ, ਆਸ਼ਰਮ - ਲਿਵਾਸ ਸਥਾਨ

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1. ਆਰਾਜੀ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਤੇ ਕਿਥੇ ਹੋਇਆ ?

ਉ: ਆਰਾਜੀ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਭਾਈ ਮਹਾ ਸਿੰਘ ਆਠੇ
 ਮਾਤਾ ਕਰਮ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ 28 ਜੂਨ 1886 ਈ. ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਪਧਰ
 ਚਰਾਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ।

2. ਆਰਾਜੀ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਮਹਾਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ

ਹਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਚੈਗਨ ਉਨਾਂ ਕਿਥੋਂ ਤੱਕ ਦਾ ਹਟਨ ਕੀਤਾ?
 ਉ: ਮਕਾਲੀ ਚੈਰ ਸਿੰਘ ਚਾਗਾਂ ਵੇਰੇ ਮਹਾਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ
 ਵਿਚ ਹਰੇ ਇਸ ਚੈਗਨ ਚਾਗਾਂ ਤੋਂ ਕਾਬਲ ਕਯੋਗ ਅਤੇ
 ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੋਂ ਕਲਿਯਾ ਕੁਮਾਰੀ ਅਤੇ ਮਾਰੇ ਹੋਏ ਦਾ ਹਟਨ
 ਕੀਤਾ ।

3. ਮਕਾਲੀ ਚੈਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹੜੇ ਭਾਈ ਲਈ ਕੀ-ਕੀ ਕੰਮ ਕੀਤੇ?

ਉ: ਮਕਾਲੀ ਚੈਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਮਰਮ ਵਿਚ ਗਈ ਸਕੂਲ
 ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਸਰੋਤਿ ਤੇ ਹੁਮਤਗੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ
 ਕੀਤਾ, ਚੋਰਠਿੰਗ ਹਥਿਅਕ ਚਾਲੂ ਕੀਤਾ । ਡਾਕਖਾਨਾ ਖੁਲ੍ਹਾਇਆ
 ਅਤੇ ਛਾਪਾ ਖਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਦਾ ਖਤਨ ਕੀਤਾ ।

4. ਗੁਰੁਨਾਨਕ ਆਮਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨਾਂ ਹੋਰ ਕਿਹੜੀਆਂ-ਕਿਹੜੀਆਂ
 ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਚਾਲੂ ਕੀਤੀਆਂ ?

ਉ: ਗੁਰੁਨਾਨਕ ਆਮਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਵੱਡੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀ
 ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਗਈ ਸਿੱਖ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ
 ਨਾਯਾਬ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਦਿੱਤੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ । ਇਹਨਾਂ
 ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਹਰ ਪੱਧਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ।

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ :

1. 20 ਜੂਨ 1886 ਈ. , ਪਧਰ

2. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

3. ਤੁਨਿਆਈ ; ਪਾਠਮਰ

4. ਗੁਰੁਨਾਨਕ ਆਮਰਮ

5. ਕਿਰਤ

Fig no 3

ਧਾਨ-6 ਲਾਭ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ

ਅਨੰਦ - ਲਿਖਾਰੀ , ਚਰਿਤ - ਪਰਿਵਾਰ - ਪਸ਼ - ਪੰਛੀ

ਪੱਥਰ - ਸਤਰ , ਟਾਂਢੇ ਟਾਂਢੇ - ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ

ਤਾਪਮਾਨ - ਗਰਮੀ ਸਰਦੀ ਸਿੰਧੂ-ਦਿਲ - ਬੁੱਧ ਮਨਾਸ

ਪੇਸ਼ਾ - ਮੌਰਤਾਂ ਦਾ ਪੇਸ਼ਾਵਰ , ਕਹਾਣੀ - ਅਖਬਾਰ
ਭੋਜਨ - ਲੱਖਾ ਆਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਵਿਚ ਰੱਖੀ ਥਾਂ , ਸ਼ਖਿਤ-ਮੌਜੂਦ

ਪਰਤਾਂ - ਤਰੀਕਾਂ , ਛੱਲਿਆ - ਪੰਧਾਰ ਦੇ ਬਦਲਾਇਆ

ਲਾਮਾ - ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ , ਫਸਤਾਂ - ਚੀਜ਼ਾਂ

ਆਧੁਨਿਕ - ਨਵੇਂ ਜਮਾਤੇ ਦਾ , ਗੋਪਾ - ਬੰਦੀ ਦਾ ਮੰਦਰ

1. ਲਾਭ ਵਿਚ ਹਰਿਆਲੀ ਕਿਉਂ ਘੱਟ ਹੈ ?

ਉ. ਲਾਭ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਇਥੇ ਹਰਿਆਲੀ ਘੱਟ ਹੈ ।

2. ਲਾਭ ਵਿਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਬਦੀਆਂ ਤੇ ਫਲ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ?

ਉ. ਲਾਭ ਵਿਚ ਸਲਾਹ , ਮਾਗ , ਪਿਆਰ , ਗੋਬੀ , ਚਰੇਧਰ , ਗਾਜਰ , ਆਲੂ , ਖੰਝਾਣੀਆਂ ਤੇ ਸ਼ੁੱਕੇ ਮੱਛੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ।

3. ਬੋਧ ਵਿਗਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦੇ ਹਨ ? ਪ੍ਰਸਿਧ ਬੋਧ ਵਿਗਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ ?

ਉ. ਬੋਧ ਵਿਗਰਾਂ ਨੂੰ ਗੋਪਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਸੋਮਾ ਭਿਕਸ਼ੂ , ਭੋਮਸਾ , ਭੋਮਸਰ ਗੋਪਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗੁੱਧੇ ਹਨ ।

4. ਸੋਮਾ ਗੋਪਾ ਕਿਉਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ?

ਉ. ਸੋਮਾ ਗੋਪਾ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਥੇ ਪਿੱਤਲ ਦਾ

ਇਕ ਬੰਸੁਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਗੋਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਫੁਰਮਾਨ ਕੀਤੇ ਹਨ ।

5. ਲਹਾਖ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੁਭਾ ਕਿਉਂ ਜਿਹਾ ਹੈ ?

ਉ: ਲਹਾਖ ਦੇ ਲੋਕ ਸਿਧੇ-ਸਾਧੇ, ਹਸ-ਮੁਖ ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਜਿਸ

ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਭਾਵੇਂ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹਿੰਮਤ ਵਾਲੇ ਹੋਏ ਹਨ।

6. ਲਹਾਖ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਲਹਾਸ ਕੀ ਹੈ ?

ਉ: ਲਹਾਖ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਲਹਾਸ ਘੋਰ ਗਲੇ ਦਾ ਚੋਗਾ ਪਾਂਚੇ

ਹਨ ਤੇ ਕਮਰ ਕਮਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੀਰਤਾਂ ਪੇਸ਼ਾ ਪਾਇੰਟਿੰਗਾਂ

ਹਨ। ਕੁਝ ਚਮਕਦਾਰ ਮੀਰਤਾਂ ਪਿਛੇ ਪਿੱਛੇ ਕਰਕੇ ਵੀ ਧੱਲੇ ਚੰਨ

ਲੈਣੀਆਂ ਹਨ।

7. ਲਹਾਖ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨ ਕੀ ਹੈ ?

ਉ: ਲਹਾਖ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨ ਲਹਾਖੀ ਹੈ।

8. ਲਹਾਖ ਦੇ ਮਰਾਠਾ ਦੀ ਬਣਤਰ ਕਿਉਂ ਜਿਹੀ ਹੈ ?

ਉ: ਲਹਾਖ ਦੇ ਮਰਾਠਾ ਆਰਮਰ ਹੈ ਮੰਗੂ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ
ਪਿਛੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਜਾਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਲਈ ਡੋਲੇ ਬਣਦੇ
ਹੋਏ ਹਨ।

9. ਕੋਧ ਮਗੇ ਹੋਏ ਬੀਰਿਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ?

ਉ: ਕੋਧ ਮਗੇ ਹੋਏ ਬੀਰ ਲਈ ਵੀ ਬਖ਼ਸ਼ੇ ਜਿਥੇ ਪੱਥਰ ਤੇ ਮੰਡ

ਉਘਾੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹ ਜਿਥੇ ਮੰਡ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ ਰੀਵਾਰ

ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਦੇ ਮਾਨੇ ਆਖਦੇ

ਹਨ।

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਲਿਖੋ :

1. ਉੱਚਾ ਪਹਾੜ 2. ਲੰਬਾ ਚੋਗਾ 3. ਚੌੜਾ ਝੰਡਾ

4. ਗਲੀ ਗਤਾਂ 5. ਮਿੱਠੀ ਲੱਸੀ 6. ਛੋਟਾ ਤਾਪਮਾਨ

4. ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਅਰਥ ਲਿਖੋ :

1. ਉੱਚਾ . ਨਿਵਾ 2. ਕੁਝ ਮਾਮਾਨ

3. ਆਖਰਿਕ ਧੁਗਣਾ

4. ਉਠਾਉਣਾ

ਨਿਵਾਉਣਾ

pg no 5

5. ਸਾਤ ਅਸਾਤ

6. ਕਲਨ - ਆਸਾਨ

7. ਚਪਟੇ ਚੌੜਾ

5. ਹੇਠਾਂ ਹਿੱਤੇ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਗੇ (੮) ਦਾ ਚਿਨ੍ਹ ਲਗਾਓ
ਜੋ ਠੀਕ ਹਨ।

1. ਮੈਸਮ, ਮੈਸਮ, ਮੈਸਮ

2. ਮੈਰੀ, ਮੈਰੀ, ਮੈਰੀ

3. ਘੋਜਰਗ, ਘੋਜਰਗ, ਘੋਜਰਗ

4. ਚੋਗਾ, ਚੋਗਾ, ਚੋਗਾ

5. ਸਹਜਾਨੀ, ਸਹਜਾਨੀ, ਸਹਜਾਨੀ

ਘੋਰ - 8 ਮੀਸ਼ਾਂ ਸਿਖ.

ਘੋਰੀ ਘੋਰੀ ਭੋ :

1. ਆਰਾਧੀਜ

2. ਮੋਰਗੀ

3. ਘੋਰਮਾਘ

4. ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ

5. ਲੈਸੀਵਾਲ

ਪਾਠ-੬ ਮੀਆਂ ਸਿੰਘ

ਸ਼ਬਦ ਆਰਥ

ਪ੍ਰਸੰਖਿਤੀ - ਗਲਾਨ , ਗਲਾਨ - ਘੋੜੇ ਪਾਲਣ ਵਾਲਾ

ਸਰਗਨਾਂ - ਸਰਗਨ , ਨਿਰਥ - ਭਾਗ , ਗਲਾਨ - ਗੱਲਾਂ ਜਮਾ

ਕਰਨ ਵਾਲਾ , ਨੀਰਤ - ਹਿੱਤੋ ਵਿਚ ਨ ਹੋਣ , ਖਿਤਾਬ - ਉਥਾਈ ,

ਰਜ ਪਰਚੈਧਰ - ਹਰਮਤ , ਸਾਂਝੀਦਾਸਤਾ - ਸਾਝਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ,

ਹਰਮਰਨ - ਹਰਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ

੧. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

1. ਜਥੇਗਲ ਸੀ

ਉ: ਰਸਮੀਰ ਦੇ ਚੰਗੇ ਹਰਮਰਨ ਵਿਚ ਇਕ ਸੁਧੇਰਾਰ ਜਥੇਗਲ ਮੀਆਂ ਸਿੰਘ ਹੋਇਆ ਹੈ।

2. ਰਸਮੀਰ ਵਿਚ ਕਾਲ ਪੈਣ ਤੇ ਮੀਆਂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਿੱਖਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੀ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ?

ਉ: ਰਸਮੀਰ ਵਿਚ ਕਾਲ ਪੈਣ ਤੇ ਮੀਆਂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੈਠੇ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੇ ਮੁਫ਼ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ੂਕਾਏ ਅਤੇ ਹੁਜ਼ਮਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਆ ਗਈ।

3. ਰਸਮੀਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੀਆਂ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਖਿਤਾਬ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ?

ਉ: ਰਸਮੀਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੀਆਂ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 'ਲੋਕੀਬੰਦਤ' ਦੀ ਉਥਾਈ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

4. ਮੀਆਂ ਮਿੱਥ ਨੇ ਕਿਹੜੀ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖੀ ਸੀ ^੧ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ
ਕਿਸ ਚਾਰੇ ਕਿਰਦਾਰੀ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ?

ਉ: ਮੀਆਂ ਮਿੱਥ ਨੇ "ਤਰੀਖੇ ਰਜ਼ਾ ਰਸਮੀਰ" ਕਿਤਾਬ ਲਿਖੀ
ਸੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਰਸਮੀਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤ, ਜਮੀਨੀ,
ਰਾਇਚਾਹੀ, ਸ਼ਰਫ਼ਾਨੇ, ਮੰਦਰਾਂ, ਮਸਜੀਦਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂਦੁਆਰਿਆਂ
ਦਾ ਕਿਰਦਾਰੀ ਰੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ।

5. ਮੀਆਂ ਮਿੱਥ ਦਿਹਾਤੀਆਂ ਦਿਨਮਾਫ਼ਾਇਰ ਦਿਨਮਾਫ਼ਾ ਮਲ ।

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸੌ ?

ਉ: ਮੀਆਂ ਮਿੱਥ ਦਿਹਾਤੀਆਂ ਦਿਨਮਾਫ਼ਾਇਰ ਦਿਨਮਾਫ਼ਾ ਮਲ
ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਜਾਨਣ ਲਈ ਘਰ ਘਰ ਜਾਇਆ
ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ । ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ
ਰਸਮੀਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ।

— 0 —

ਲੇਖ (ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ)

1. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
2. ਦੀਵਾਲੀ
3. ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰ

ਪੜ੍ਹ

1. ਕਿਸੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਦੇ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੋ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮੰਗਾਉਣ ਲਈ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।
2. ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੇ ਵਿਆਹ ਉੱਤੇ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲੈਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ-ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ।

3. ਵਿਦਿਆਰਥਰ ਸ਼ਬਦ

4. ਮੁਹਾਵਰੇ

5. ਵਚਨ

6. ਸਿੰਗ